

สารนิพนธ์เรื่อง	มาตรการทางกฎหมายในการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติและการฟอกเงินในประเทศไทย
คำสำคัญ	องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ/ฟอกเงิน/รายงานธุรกรรม/ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
นักศึกษา	สุธินันท์ พวงมาลัย
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิสิต อินทมาโน
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2562

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการก่ออาชญากรรมขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติและปัญหาการฟอกเงินในประเทศไทยที่ยังมีจำนวนการกระทำความผิดไม่ได้ลดจำนวนลง โดยข้อมูลของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินระบุว่า มูลค่ารายได้จากการฟอกเงินที่ได้จากการประกอบอาชญากรรมของขบวนการหรือองค์กรอาชญากรรมสูงถึงปีละ 376,000 ล้านบาท ต่อปีหรือคิดเป็นร้อยละ 84.12 ของรายได้อาชญากรรมทั้งหมดด้วยรูปแบบและวิธีการประกอบอาชญากรรมเป็นองค์กรเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย เกี่ยวกับธุรกิจผิดกฎหมายหลายรูปแบบและมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น เช่น การลักลอบค้ายาเสพติดและการลักลอบค้ามนุษย์ เป็นต้น เมื่ออาชญากรได้เงินหรือทรัพย์สินจากการกระทำความผิดก็จะทำการฟอกเงินด้วยวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทขึ้นมาหลายบริษัทเพื่อทำธุรกิจบังหน้า ทำการถ่ายโอนเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิด และนำเงินหรือทรัพย์สินนั้นออกไปนอกประเทศ อันเป็นการทำลายความมั่นคงของประเทศ ระบบเศรษฐกิจการค้า การลงทุน และทางสังคม

ประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร(United Nations Convention against Transnational Organized Crime – UNTOC) และยื่นสัตยาบันอนุสัญญาดังกล่าวแล้ว จึงมีภารกิจในการให้ความร่วมมือทางกฎหมายเกี่ยวกับการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่กระทำโดยองค์กรอาชญากรรม ทั้งในด้านการป้องกัน การสืบสวนและการดำเนินคดีเกี่ยวกับฐานความผิดที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาฯ ดังกล่าว

ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกลุ่มองค์กรอาชญากรรม การฟอกทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำผิด การทุจริตคอร์รัปชัน และการขัดขวางกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งฐานความผิดร้ายแรง รวมถึง การให้ความร่วมมือระหว่างรัฐภาคีอาทิ การส่งผู้ร้ายข้ามแดน เรื่องโอนตัวนักโทษ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา นอกจากนี้ ประเทศไทยยังเป็นสมาชิกของกลุ่มต่อต้านการฟอกเงินเอเชียแปซิฟิก (Asia/Pacific Group on Money Laundering หรือ APG) ซึ่งมีการกิจในการพัฒนาระบบการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลตามข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน หรือ The Financial Action Task Force Recommendations อีกด้วย

เพื่อศึกษาหาแนวทางในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติและการฟอกเงินในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพ จึงได้ศึกษาปัญหาและรูปแบบการก่ออาชญากรรมขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติทั้งในประเทศและต่างประเทศ การฟอกเงินในประเทศไทย ข้อมูลความเสียหายทางเศรษฐกิจจากการก่ออาชญากรรมขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เปรียบเทียบกับกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของสหราชอาณาจักร มาเลเซีย และนิวซีแลนด์ ข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน หรือ THE FATF RECOMMENDATIONS เกี่ยวกับการกำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพด้านการบัญชีมีหน้าที่รายงานธุรกรรม แล้ววิเคราะห์ถึงความจำเป็นในการนำข้อเสนอดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในฐานะเป็นผู้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายในการดำเนินการทำบัญชี การสอบบัญชี วางระบบบัญชี บัญชีภาษีอากร เกี่ยวกับงบการเงินของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล บริษัทจำกัด บริษัทมหาชน จำกัด ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร มีส่วนร่วมในให้ข้อมูลแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ในการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติและการฟอกเงินในประเทศไทย

THEMATIC TITLE	THE ROLE OF PROFESSIONAL ACCOUNTANTS RELATING TO LEGAL MEASURE AGAINST TRANSNATIONAL CRIME AND ANTI - MONEY LAUNDERING IN THAILAND
KEY WORDS	TRANSNATIONAL ORGANIZED CRIME, MONEY LAUNDERING, TRANSACTION REPORT, ACCOUNTANT PROFESSIONAL
STUDENT	SUTINAN PHUANGMALAI
ADVISOR	ASSISTANT PROFESSOR DR. NISIT INTAMANO
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS BUSINESS LAW
FACULTY	SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2019

ABSTRACT

This thematic paper is aimed at studying problems of commission of crimes of the transnational organized crime and money laundering in Thailand. Number of commissions of these crimes have not diminished at all according to the Anti-money Laundering Office's information states that value of money derived from money laundering owing to commission of crimes by transnational criminal gangsters or organizations is high amount of 376,000 million Baht per annum or equivalent to 84.12 percentage of total amount of crime revenue. Form and means of commission of crimes have increasingly linkages as network, variety and complexity e.g. drug trafficking and trafficking in human being. Whenever those criminals derive money or property arising out of commission of crimes, such money or property will usually be laundered by any form and means e.g. registration of the establishment of several companies engaging business to cover up, transfer of money or property derived from commission of crimes to destinations in foreign countries which are detrimental to national security, economic, trade, investment and social system.

As for Thailand signed and ratified the United Nations Convention against Transnational Organized Crime (UNTOC), Thailand is legally bound on provision of legal collaboration on

prevention, investigation and litigation based on offenses provided in the Convention for countering transnational organized crime i.e. involvement in organized crime, laundering of property derived from commission of crimes, corruption, impediment to justice process, severe offenses, cooperation among State members for example extradition, prisoner transfer, mutual assistance. Furthermore, as regards Thailand is a member of Asia/Pacific Group on Money Laundering (APG), Thailand is obliged to develop an efficient system for prevention and suppression of money laundering, counter-financial support to terrorism in accordance with international standard and the Financial Action Task Force Recommendations as well.

This study seeks for a way of efficient suppression of organized crime and money laundering in Thailand by studying problems and forms of commission of crimes of the transnational organized crime both domestic and international levels, money laundering in Thailand, information of economic loss caused by commission of crimes of the transnational organized crime, UNTOC, comparison to the anti-money laundering laws of United Kingdom, Malaysia and New Zealand, the

Financial Action Task Force (FATF) recommendations to have the accounting professional submitted transaction reports. The researcher analyzes essentiality leading to suggestions to be included in revision of the Anti-Money Laundering Act B.E. 2542 (1999) requiring the accounting professional to give information to competent officials as the accounting professional have rights and duties by law to carry out accounting, audit, accounting system, tax accounts in relation to partnerships, limited company, public limited company established under Thai laws, juristic persons established under foreign laws that engage business in Thailand, joint venture under Revenue Code in benefit of suppression of transnational crime and money laundering in Thailand.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้เพราะได้รับความกรุณาจากท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิสิต อินทมาโน ในการให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางการวิจัย ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องในการรวบรวมข้อมูล ผู้เขียนขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอย่างสูง

ขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร.วรรณวิภา เมืองถ้ำ และท่านอาจารย์ ดร.ไยแก้ว ศิลารักษ์ ในความกรุณารับเป็นประธานกรรมการและเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ ตลอดจนให้คำแนะนำและความช่วยเหลือจากท่านอาจารย์ทั้งสองในการทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จได้

ขอบพระคุณคุณพรชวดี โพธิ์ทอง เป็นอย่างยิ่งที่กรุณาช่วยตรวจทานข้อมูลการแปลกฎหมายต่างประเทศ

กราบขอบพระคุณ คุณพ่อลา-แม่เกียง พวงมาลัย บิดามารดาผู้ให้กำเนิด เลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนผู้เขียนให้มีความขยัน อดทนต่อความยากลำบาก แม้ท่านทั้งสองได้จากโลกนี้ไปด้วยอายุขัยแล้ว พระคุณของท่านทั้งสองยังคงสถิตย์อยู่ในใจผู้เขียนตลอดไป

หากงานวิจัยนี้เป็นประโยชน์ทางวิชาการ สามารถนำไปใช้ประกอบการศึกษาหรืออ้างอิงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ผู้เขียนขอมอบความดีนี้แด่บุคคลที่ข้าพเจ้ากล่าวถึงข้างต้น หากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขออภัยไว้แต่ผู้เดียว

สุธินันท์ พวงมาลัย
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 สมมติฐานของการศึกษา	4
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	5
2. ความเป็นมาและประเภทขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ	6
2.1 ความเป็นมาและประเภทของอาชญากรรมข้ามชาติ	6
2.1.1 หลักการสำคัญของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้าน อาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 (statement of purpose)	7
2.1.2 ประเภทของอาชญากรรมข้ามชาติในระดับระหว่างประเทศ	9
2.1.2.1 การลักลอบค้ายาเสพติด	11
2.1.2.2 การค้ามนุษย์	12
2.1.2.3 อาชญากรรมทางทะเล หรือปัญหาโจรสลัด	17
2.1.2.4 อาชญากรรมทางการเงิน	17
2.1.2.5 อาชญากรรมทางสิ่งแวดล้อม	17
2.1.2.6 การลักลอบค้าอาวุธเถื่อน	18
2.1.2.7 การลักลอบค้าแรงงาน	18

บทที่	หน้า
2.1.3 นโยบายในการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติของประเทศ	21
2.1.4 รูปแบบอาชญากรรมข้ามชาติในประเทศไทย	21
2.2 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งอนุสัญญาสหประชาชาติ ว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000 (United Nations Convention against Transnational Organized Crime - UNTOC)	32
2.2.1 ลักษณะของอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร	33
2.2.2 สาระสำคัญของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้าน อาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร.....	34
2.2.3 การเป็นภาคีสมาชิกในอนุสัญญาสหประชาชาติ ว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะ องค์กรของประเทศไทย	37
2.3 มาตรฐานสากลด้านการต่อต้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้ายและการแพร่อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูงตามข้อเสนอแนะ ของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน The Financial Action Task Force Recommendations	39
2.3.1 ที่มาและความสำคัญของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนิน มาตรการทางการเงิน	40
2.3.2 หลักการสำคัญของข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน	41
2.3.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรายงานธุรกรรมของสถาบันการเงิน และผู้มีอาชีพอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน	41
2.3.4 การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติกับการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย	43
3. กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในประเทศไทยและหน้าที่ในการรายงาน ธุรกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ของสหราชอาณาจักร นิวซีแลนด์ และมาเลเซีย	48
3.1 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542	48
3.1.1 ความหมายของการฟอกเงิน	49
3.1.2 วัตถุประสงค์ของการเงิน	50

บทที่	หน้า
3.1.3 ความผิดมูลฐานและการกระทำที่เป็นการฟอกเงิน	50
3.1.4 ขั้นตอนและวิธีการฟอกเงิน	54
3.1.5 ช่องทางในการฟอกเงิน	55
3.1.6 แหล่งในการฟอกเงินภายนอกประเทศ	57
3.1.7 มาตรการลงโทษทางอาญา	57
3.1.8 มาตรการเกี่ยวกับทรัพย์สิน	58
3.1.9 ขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำผิด	59
3.1.10 ผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมตามพระราชบัญญัติกฎหมายป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542	63
3.1.11 บทคุ้มครองผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรม	71
3.2 ความเป็นมาและกฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประเทศไทย	72
3.2.1 ความหมายและประวัติความเป็นมาของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	72
3.2.2 สิทธิและหน้าที่ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	75
3.2.3 วัตถุประสงค์ในการตั้งผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	76
3.2.4 คุณสมบัติและประเภทของผู้สอบบัญชี	77
3.2.5 การตรวจสอบบัญชีและแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	78
3.2.6 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	79
3.2.7 การพิจารณาและการลงโทษ	80
3.2.8 องค์กรกำกับวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	81
3.2.9 การทำบัญชีบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	82
3.3 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกับหน้าที่รายงานธุรกรรมตามกฎหมายป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงินของต่างประเทศ	83
3.3.1 ผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ของสหราชอาณาจักร	84
3.3.2 ผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ของประเทศมาเลเซีย	86
3.3.3 ผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ของประเทศนิวซีแลนด์	88

บทที่	หน้า
3.4 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงินเกี่ยวกับปัญหาการบังคับใช้มาตรการ ตรวจสอบทรัพย์สินของอาชญากร	91
4. วิเคราะห์แนวทางในการกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่รายงานธุรกรรม ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542	95
4.1 การก่ออาชญากรรมข้ามชาติและการฟอกเงินมีความเชื่อมโยง กับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย	96
4.2 เหตุผลและความจำเป็นในการกำหนดให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีหน้าที่รายงานธุรกรรมตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542	101
4.3 แนวทางในการกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่รายงานธุรกรรม ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542	107
4.4 ผลกระทบที่อาจได้รับหากมีการกำหนดให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เป็นผู้มีหน้าที่รายงานธุรกรรมตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542	110
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	116
5.1 บทสรุป	116
5.2 ข้อเสนอแนะ	121
บรรณานุกรม	124
ประวัติผู้เขียน	132